

Ügyszám: EBF-AJBH-58/2025.

Védett tulajdonság: fogyatékosság

Diszkrimináció területe: foglalkoztatás

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

Kérelem, a kérelmező álláspontja

A kerekesszékkal közlekedő kérelmező azt sérelmezte, hogy amikor munkára való jelentkezése ügyében előre egyeztetett időpontban megjelent az eljárás alá vont telephelyén – bár előzetesen jelezte, hogy mozgásszervi fogyatékosága miatt kerekesszékkal közlekedik –, oda a kerekesszékkal nem tudott bemenni. Amikor megérkezett a megadott címre, elmondta érkezése okát a portásnak, aki bement egy épületbe, majd miután kijött, arról tájékoztatta, hogy nincs felvétel, valamint, hogy hiába van felvétel, az üzembe több lépcső vezet. A kérelmező előadta, hogy az irodába és a műhelybe is lépcsőfokok vezettek, így sehová nem tudott volna bejutni. Álláspontja szerint hátrányos megkülönböztetés érte, mivel az eljárás alá vont az akadálymentesítési kötelezettség elmulasztásával, illetve az észszerű alkalmazkodás megtagadásával megsértette az egyenlő bánásmód követelményét. A kérelmező kérte annak vizsgálatát is, hogy az adott telephely teljeskörűen akadálymentes-e.

Az eljárás alá vont álláspontja

Az eljárás alá vont a védekezésében előadta, hogy a kérelmező által megjelölt telephelyre a termék-összeszerelői álláshirdetés szinte az egész évben futó hirdetés volt a Facebook-oldalán, azokra a kérelmező két alkalommal jelentkezett, Messenger-üzenetben. Az első jelentkezését követően a telephely üzemvezetője beszélt vele telefonon, aki részletesen ismertette az ellátandó feladatokat, illetve a munkavégzés körülményeit. Az üzemvezető ekkor jelezte, hogy bár az épület akadálymentes közlekedésre alkalmas, kerekesszékes dolgozó még nem dolgozott az üzemben, így nem tudja, hogy a gyakorlatban hogy fog működni a közlekedés. Ezen alkalommal a kérelmező azt a választ adta, hogy „még meggondolja”, azonban ezt követően nem jelezte, hogy érdekelné a munka.

A kérelmező két hónappal később ismét küldött egy Messenger-üzenetet, illetve felhívta az eljárás alá vont központi telefonszámát, valamint a telephelyet is. Ekkor jelezte az üzemvezetőnek, hogy amennyiben néhány napon belül nem talál más lehetőséget, a következő héten szeretné megnézni a munkahelyet.

A kérelmező végül az előzetesen egyeztetett időpontban felkereste a telephelyet. A kapun kerekesszékkal ment be, a portásnak jelezte, hogy az álláshirdetés miatt érkezett, és kérdezte, hogy hol tud bemenni. A portás erre a kérdésre nem tudott válaszolni, mert nem tudta, hogy melyik bejárat akadálymentes, mert amelyekről ő tudott, azok nem azok. A kérelmező ekkor önként távozott. Amíg a kérelmező ott tartózkodott, az üzem portása nem hagyta magára, nem ment be az irodába és nem mondta, hogy nincs felvétel. A portás a kérelmező távozását követően jelezte az irodán, hogy járt itt egy jelentkező, de mivel nem tudott bejönni az épületbe, távozott.

Az eljárás alá vont szerint a feltárt tényállás alapján nem volt megállapítható egyértelműen az, hogy szándékosan megsértette volna az egyenlő bánásmód jogszabályok által előírt követelményét. Az adott esetben szolgálatban lévő portás tájékoztatlansága sajnálatos és mindenképp korrekcióra szorul, azonban a kérelmező a telephely utcafronti megtekintését követően nem megfelelő következtetést vont le az üzem akadálymentességéről. A kerekesszékes közlekedésre alkalmas bejárat az irodaépület hátsó (utcafronttól nem látható) bejáratánál található, és mivel nem volt napi használatban, ezért a portásnak sem volt információja erről a lehetőségről. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a portás és az üzemvezető is megváltozott munkaképességű munkavállaló.

Az eljárás alá vont nyitott volt a kérelmezővel történő megegyezésre, javasolta, hogy a kérelmező ismételten nyújtsa be a jelentkezését, hogy próbamunka keretében meg tudjanak győződni arról, hogy a kínált munka végzésére lenne-e kedve, illetve megfelelő-e hozzá a képzettsége.

Az eljárás lefolytatása

A kérelmező és az eljárás alá vont nyilatkozatai alapján a hatóság megfogalmazott egy egyezségtervezetet, azonban nem jött létre köztük egyezség. A hatóság a felek nyilatkozatai, a becsatolt dokumentumok és a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével hozta meg döntését.

A hatóság döntése és annak indokai

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 15. § (3) bekezdése alapján az eljárás alá vont a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet. A (4) bekezdés szerint a munkáltatót a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben a) a megüresedett álláshelyet nyilvánosan meghirdette, b) az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és c) azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy tehernek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti. Az adott eset a Fot. 15. § (4) bekezdésben foglalt feltételeknek mindenben megfelelt, mivel az álláshirdetés, amelyre a kérelmező jelentkezett, nyilvános volt, a kérelmező írásban és szóban is jelezte a meghallgatáshoz, próbamunkához szükséges speciális igényeit – nem tud járni, kerekesszékkal közlekedik –, és a bejutás feltételeinek biztosítása az eljárás alá vont számára nem jelentett volna aránytalanul nagy terhet, ilyenre maga sem hivatkozott. Az eljárás alá vontnak tehát jogszabályi kötelezettsége volt arra, hogy biztosítsa a kérelmező számára a felvételi eljárásban való részvételhez az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

Az adott esetben a kérelmező számára nem volt biztosított az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezet, hiszen a telephelyre érkezve akadálymentes bejáratot nem látott (mindenhova lépcsők vezettek), és kérdésére a portás sem nyújtott felvilágosítást arról, hogy van-e, illetve hol van akadálymentes bejárat.

Megállapítható volt tehát, hogy mivel az eljárás alá vont nem tett eleget jogszabályi kötelezettségének, a kérelmező nem tudott részt venni a felvételi eljárásban, ezáltal hátrány érte a nem kerekesszékkal közlekedő (a kérelmezőhöz hasonló mozgásszervi fogyatékos-sággal nem rendelkező) személyekhez (jelentkezőkhöz) képest.

Az eljárás alá vont azzal magyarázta az esetet, hogy a portás nem tudta, hogy melyik bejárat akadálymentes, illetve, hogy a portás maga is megváltozott munkaképességű munkavállaló. Ezek a körülmények azonban az eljárás alá vont részére kimentésül nem szolgálhattak. Az adott esetben a kérelmező már előzetesen is jelezte speciális bejutási igényét, közvetlenül a telephely üzemvezetőjével is beszélt róla. A portást fel kellett volna készíteni arra, hogy ha kerekesszékes személy érkezik, azt hova irányítsa.

Nem volt elfogadható kimentésként az sem, hogy az eljárás alá vont nem szándékosan járt el az adott esetben, a szándékosság ugyanis az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének nem jogszabályi feltétele.

A hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont a kérelmezővel szemben fogyatékos-ságával összefüggésben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét közvetlen hátrányos megkülönböztetés formájában. A hatóság az eljárás alá vontat figyelmeztetésben részesítette és megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását.

(2025. júliusi határozat)